

Natalie Diaz
Posztkoloniális szerelmes vers
(Postcolonial Love Poem)

*Azt tanultam, hogy a vérkő a kígyómarás ellenszere,
elállítja a vérzést – ezt, amikor a háború véget ért,
a legtöbben elfelejtették. A háború véget ért,
bár attól függ, melyikre gondolsz: amelyiket mi kezdtük,
még az évezredekkel ezelőttiék és a többi előtt,
amelyek velem kezdődtek, amelyeket megnyertem vagy elvesztettem –
ezek azok az örökké virágzó sebek.*

*Engem a harc épített fel. Tehát harcolok a szeretetért és az annál rosszabbért –
mindig egy újabb hadjárat, hogy sápadt bőröd ágyúvillanásáért
átmeneteljek a sivatagi éjszakán,
hogy megpihenjenek mellednél a füst ezüstlagúnájában.
Leszállok sötét lovamról, feléd hajlok, és neked adom szomjúságom
erőtlenjes vonzáskörét –*

*A szárazság országában tanultam meg mi az Ital.
Élvezzük, ha fájdalmat okozunk, ha kő nagyságú,
szájjal fényezett drágakő sebeket hagyunk. Én, a te drágakőcsiszoló,
forog a csiszolókerék – zöld mintás piros –
vágyaink jáspisa.*

*Sivatagom húszévenként virágzó
vadvirágokkal van tele.*

*A magok úgy alszanak, mint a geodák forró, földpátos homok alatt,
egészen addig, amíg hirtelen víz nem árasztja el a szurdokot,
rezes áramlatába emeli őket, emlékezettel nyitja meg őket,
emlékeznek istenük mit suttogott bordáikba:*

Ébredj, és fájj az életedért.

*Ahol a kezéd volt, ott gyémánt van a vállamon,
a hátamon, a combomon –*

Én vagyok a te culebrád.¹

Érted vagyok a mocsokban.

Csípőd veszélyes kvarefény,

*mielőtt a novemberi ég szabadjára engedi a százéves árvizet,
két rózsaszarvú kos hág fel a púba sivatagi vízmosáson.*

A sivatag egyszerre csak visszatért ősi tengeréhez.

Megjelenik a vad kunkor virág, a szőrös farkasfog, a mézontófü,

ami úgy tartja meg lila színét, mint egy torok egy erős marok nyomát –

Erős maroknak hívta az enyémet.

Az eső végül vagy megérkezik, vagy nem.

Addig sebként érintjük testünket –

A háború soha nem ért véget, mégis újra kezdődik.

¹ Kígyó (spanyol).

Bőr-fény

(Skin-Light)

Egész életemben engedelmeskedtem neki – :

*minden vadászatának. Jaguárként
váltottam alatta helyem
a váll folyékony szárnyainak sötéttségében.*

*A kitérülő-aranyló mező és a kéz siklása,
finom gyümölcsű és kaszafényű.*

Eljöttem erre az isten teremtette helyre – :

*Teotlachcóra,² a szent labdajátékpályára –
mert szólított a fény: irány a fény!
Itt lakik, ez a Lámpák földje.*

*Megérintjük egymást a fény
gömbjével – : testünk kettéválik, élénkké simogat
a bezörgető vágy.
Fény formálja át szeretőm könnyökét,*

részép.

Megérintem a számmal – lux mérte áldás, és mindketten megérkezünk

*a fénybe. És az áramoltat,
fénysebességgel
rohanó skorpiók – :
Csapkodó lélegzet.
Isten-teremtő.*

*Fény színtezi csípőjét – : kalcedonból és magnetitből kifaragott
ocelot ugrik.
Csípő, mészke és szikla,*

² Teotlachco volt az azték birodalom fővárosának, Tenochtitlannak a legnagyobb labdajátékpályája.

fényként lejt combján – bőrkötésű fénydoboz.

*Szél rázza a lopótök-dobot,
megzavarja a fényt, hogy fodrozódjon – villámcsapás érje,
szétszóródjon*

Ez az a háború, amibe születtem, a bőre

*a tó csillogása. Vágyakozom – : szomjazom,
hogy telítődjek a fény kútjából.*

A fény ott lüktet mindenben, a dalok

*a testén, a térdcsontját övezve.
Testünk fénybéklyózott, fény-vert.
A zúzódás: lilán, epe-sárgán
virágzik.*

Minden jó igába kötött munka – vér és fény,

*hogy azt higgyük, a fájdalom a miénk,
fénycsapdába ejtett és lámpába zárt.
Én magam kértem, hogy az enyém legyen – :
Fénykőfa.*

Immár fény vagyok, a fény oldalán állok – :

*fényfejűen, fénytrófeásan.
Fény-zakkantan és fénytelen.*

*A fluoreszkáló édes kukorica – fénykitörés,
a fény lakomája,
a szárból,
szeretóm torkából.*

Fényevővé, fényszeretővé váltam.

A vágyak mezejéről

(From the Desire Field)

Levél Ada Limonnak

Nem hívom többé alvásnak.

Inkább megkockázatom, hogy valami újat veszítsek el helyette.

Mint ahogy te elveszítetted rózsaszín holdadat, megszabadultál tőle.

De néha, amikor a szarvam beleakad

egy csodába, egy bánatba, vagy egy sorodba – az egy ragacsos és rothadt gyümölcs, amiből remegésem ellenére

ki kell bontakoznom.

Hadd nevezzem hát szorongásomat vágyinak.

Hadd nevezzem kertnek.

Talán erre gondolt Lorca

amikor azt mondta: verde que te quiero verde,³

mert amikor eljön az éjszaka árnyéka,

akkor az ő mezeje vagyok, és minden aggodalomé,

mely készen áll virágba borulni mellkasomban.

Az elmém a sötétben egy bestia, fókuszálatlanul

forró. És ha szeretőm csípője nem a kimerültséghez van igazva

kint a földön,

akkor egy újabb éjszaka vagyok a vágyak mezejének

gyengéd zöld izzásában, zavarodottan bolyongva,

a réten csilingelve éjfélről reggelig.

Az álmatlanság olyan, mint a tavasz; bámulatos

és sok szirmú.

Aranyszínű szöcskék ugrálnak, rugdossák homlokom.

Megbabonáznak a vágyakozás boszorkányos óráiban.

³ „Zöld, szeretlek, zöld, imádlak.” Federico García Lorca: *Alvajáró románc* (Nagy László fordítása.)

*Az ő zöld életét akarom. Őt akarom bensőmben.
Nem tudok leállni ebben a zöld órában.
Zöld ér a torkában, zöld szárny a számban,*

*zöld tüske a szememben. Úgy kívánom, mint ahogy a folyó kanyarogva halad.
Zöld mozgatja, mozgatja a zöldet.*

*Ez így történik, sebesen;
soy una sonámbula.⁴*

*Bár ma azt mondtad, jobban érzed magad,
és már olyan késő van ebben a versben, jobb ha tisztázzuk,
jobb ha kimondom; nem érzem jól magam,*

*és megkérlek, mesélj nekem egy történetet
a szentperjéről, amit ültettél, és mondd el újra
meg újra,*

*amíg nem érzem édes füstjének illatát,
itt hagyom ezt a feldúlt mezőt, és lehiggadok.*

Gyukics Gábor fordításai angolból

Natalie Diaz (1978) Pulitzer-díjas (2021) latin-amerikai és mojave indián származású amerikai költő, az Akimel O'odham törzs tagja. Jelenleg az Arizonai Állami Egyetem docense. Nyelvőrző és a nyelvi sokszínűség fontosságát előmozdító pedagógus. Ezek a versek a költő Pulitzer-díjas kötetéből valók: *Postcolonial Love Poem*, Graywolf Press, 2020.

⁴ Alvajáró vagyok (spanyol).